

**VÄIKE-MAARJA VALLA
RAAMATUKOGU
2023. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Sisukord

Sissejuhatus	4
1 Põhilised tegevussuunad	4
2 Juhtimine	4
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:	4
2.2 Eelarve	5
2.3 Projektid.....	5
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng	5
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest	6
2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	7
2.4.3 Erialahariduse omandamine	8
2.4.4 Töötajate tunnustamine	8
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine	8
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele	8
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas.....	9
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine	9
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	10
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine	11
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.....	11
4.3 RVL teenindus.....	13
4.4 Laste- ja noorteteenindus	13
4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine	13
4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine.....	13
4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine	13
4.4.4 Laste- ja noorteüritused	14
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	14
4.6 Raamatukogu kui kohaliku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	15
4.6.1 kohalikul tasandil	15
4.6.2 riiklikul tasandil.....	16
4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.....	16
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele	16
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded.....	17
4.9 Andmebaasid.....	17

5. 2024. aasta tegevused	17
LISA 1. Personali koolitus	18
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	18
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid.....	18
LISA 4. Laste ja noorteüritused	18

Sissejuhatus

Tabel 1

Omavalitsus	Elanike arv (01.12.22)	Raamatukogusid kokku	Harukogude arv	Teeninduspunktide arv
V- Maarja valla RK	4187	4	3	0

Üldkasutatavate raamatukogude arv: Põhikogu 1, haruraamatukogusid 3 arv ja teeninduspunkte 0.

Teeninduspiirkonniti elanike arv: Väike- Maarja põhikogu 2234, Simuna haruraamatukogu 809, Kiltsi haruraamatukogu 759 ja Triigi haruraamatukogu 385 elanikku.

Aastaga on teenindatavate arv vähenenud 37 inimese võrra. Kasutajate osakaal piirkonna elanike arvust on aga tõusnud olles tänavu 23,9% sh lapsi 6,16%.

1 Põhilised tegevussuunad

1. Kiltsi raamatukogu tähistas koos kogukonnaga 75. sünnipäeva.
2. Toimused mitmed sündmused
3. Kogu maakonna raamatukogudega osaleti raamatukogude kasutajate ja mittekasutajate uuringus.
4. Projektitoetus „Raamatukogude kiirendi“ meetmest, mille toel soetati Väike-Maarja raamatukogule raamatute laenutuskapp ja Simuna raamatukogule tagastuskast.
5. Simuna ja V-Maarja liitusid MIRKO platvormiga.

Raamatukogud oma tegevustega ja koostöös partneritega pakkusid elanikele rohkem võimalusi enese arendamiseks ja vaba aja veetmiseks. Kasutajaskond on suurenenud, loodame et igaihele leidub sobivaim viis kogudes leiduvat kasutada ja märgatakse vajalikke koolitusi või kõnetavaid sündmusi, milles osaleda.

2 Juhtimine

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:

- Väike-Maarja valla kõik raamatukogud otsustati liita ühe asutuse alla. Vallavolikogu 14. detsembri 2023 otsusega kinnitati uus Väike-Maarja valla raamatukogu põhimäärus, milles uus struktuur järgnevalt: Väike-Maarja raamatukogu täidab valla keskraamatukogu ülesandeid, millel on haruraamatukogud Rakkes ja Simunas ning teeninduspunktid Triigis, Kiltsis ja Sallas. Määrus hakkab kehtima 1. märtsist 2024
- Raamatukogu põhimäärus ja kasutuseeskiri uuendati 2019. aastal, aruandeaastal komplekteerimispõhimõtted.
- Väike-Maarja valla raamatukogul puudub eraldi oma arengukava, üldisemad suunad on välja toodud valla arengukava kultuurivaldkonna all.
- Raamatukogu nõukogu kohtumisi ei olnud.

- Üldistav hinnang kogu valla raamatukogude tegevusele aastal 2023 on hea. Teeninduspiirkond on teenusega kaetud ja kõigil elanikel on olnud võimalik seda kasutada. Vajadusel on pakutud koduteenindust. Lahtiolekuajad on kõikides kogudes endised võimaldades kasutuseks nii varasemaid kui hilisemaid aegu, põhikogus ja Simunas ka laupäeviti va suvekuudel. Väike-Maarjas on lisandunud laenutuskapi ja Simunas tagastuskasti kasutamise võimalus. Raamatukogu kasutajate % teeninduspiirkonna elanikest 24%.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.22. €	Seisuga 31.12.23 €	Muutus %
Eelarve kokku	142 504	165 728	+14%
Personalikulu	80 255	93 692	+14%
Komplekteerimiskulu	26 545	30 543	+13%
sh KOV-lt	18 483	22 063	+16%
sh riigilt	8 062	8 480	+5%
Infotehnoloogiakulu	4 064	4 520	+10%
Täienduskoolituskulu	475	392	-21%
Üritustele/näitustele	1 969	1 967	-0,1%

Tabelis esitatud ainult jooksvaid kulusid mitte investeeringuid.

Personalikulu tõus personali ümberkorralduste ja Omniva postipunkti töö tõttu.

2.3 Projektid

Tabel 3 (täielik loetelu)

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Raamatukoguteenuste kättesaadavuse parendamine Väike-Maarja vallas	3. - 12. 2023	11 298	22 596

Väike-Maarja vallavalitsus osales kultuuriministeriumi taotlusvoorus „Rahvaraamatukogude arendusprojektid”. Koos Rakke raamatukoguga taotlesime vahendeid laenutuskappide ja tagastuskastide soetamiseks raamatukoguteenuse kättesaadavuse parendamiseks ja ühtlustamiseks. Projekt sai täisrahastuse ja sügisel sai Väike-Maarja raamatukogu laenutuskapi, Simuna raamatukogu tagastuskasti ning Rakke raamatukogu mõlemad.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

Personali koosseis muutusi ei ole. Harukogudes on kokku 3 töötajat ja põhikogus koos direktoriga samuti 3 töötajat. Täistööajaga töötajaid on kokku 4, Triigis on koguhoidja 0,5 ametikohaga ning põhikogus infotöötaja 0,8 ametikohaga.

Aruandeaastal viidi läbi teenusekvaliteedi hindamine. On punkte, milles meil on väga hea tase, kuid ka mitterahuldavaid olusid. Raamatukogul puudub oma arengukava, loodetavasti

sellega hakatakse tegelema uuel aastal kui uus struktuur paigas. Kogude ringlus on väiksem kui 0,8. Jätkuvalt on oluline kogusid korrastada ja puhastada. Töötajate töötasu vahe riikliku kultuuritöötaja brutopalgaga on 44%.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest.

Tabel 4

Teema	Korraldaja	Tundide arv	Osalejate arv
Erialased täienduskoolitused			
Täiskasvanu õppe toetamine	ETKA ANDRAS	5	1
Lastekirjanduse aastakoosolek (veebis)	Eesti Lastekirjanduse Keskus	1,5	2
Lasteraamatukoguhoidjate õpipäev (veebis)	Eesti Lastekirjanduse Keskus	4	2
ERÜ kongress	ERÜ	14	1
Digitööriistade seminarid (veebis)	Trinidad Wieseman	15	3
Lugemisisu stardikoolitus (veebis)	Eesti Lastekirjanduse Keskus	4	2
Laps kirjanduses (veebis)	Eesti Lastekirjanduse Keskus	4	2
A.Sibula erialapäev (veebis)	Tallinna Keskraamatukogu	4	1
Strateegiline kommunikatsioon	ERÜ	4	1
LVKRR korraldatud erialased täienduskoolitused			
Kokkuvõtte raamatukogude aasta tegevustest. Oslo raamatukogud. Moe rk, piirkonnaja piiritusetööstuse ajalugu.	LVKRR	3	1
Teenusedisain ja lugejauuring.	LVKRR	6	3
Martinson krimikirjandusest. (veebis)	LVKRR	1	3
Erivajadustega inimeste teenindamine. L- Virumaa Puuetega Inimeste Kogu. Kontoriergonoomika. Baltisakslaste elust ja mälestustest.	LVKRR	5	1

Sissejuhatus Vikipeediasse. (veebis)	LVKRRK	2	1
Maakonna lugejauuringu tulemused ja järeldused. 21. sajandi raamatukogu ja seaduse uuendamine.	LVKRRK	2	3
Noortekirjanduse trendid läbi aegade ja hetkeolukord. Raamatute kirjastamisest. Haljala valla kultuurikorraldusest. Kogukonnatöö Karepa rk-s ja seltsimajas.	LVKRRK	4	1
Tänapäeva kirjastuse uued raamatud. (veebis)	LVKRRK	1	4
Fotograafina Eestis ja Ukrainas. Rahvaraamatukogude kvaliteedihindamine ja aruandlus. Meie esivanemad-mida me neist teame.	LVKRRK	5	2
Muud koolitused			
Omniva postipunkti teenindustöö.	Omniva	1	4
Omnistation programmi laienenud võimalused	Omniva	1	3
Wiedemanni keelepäev	HTM, Emakeele Selts, V- Maarjavi	4	1
Erivajadusega õpilase tunni rikastamine aktiivsete tegevustega	TÜ	6	1
Analüüsisioskused (veebis)	TÜ	6	1

Kokku osalesid meie raamatukogu töötajad erineval 23 koolitusel, millest ligi pooled toimusid veebi vahendusel. Huvi korral leiti nii silmaringi avardavaid, praktilisi, lugejateenindust kui raamatukogutunde toetavaid koolitusi ning kasutatud nii tasulisi kui tasuta võimalusi. Koguhoidjad olid tänulikud just praktiliste koolituste eest nagu lugejauuringu ettevalmistus, digitööriistade seminarid, ülevaated kirjandusest kui põhikogus Omniva tööks vajalik juhendamine.

LISA 1

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused.

LISA 2

Kiltsi raamatukoguhoidja ettekanne piirkonna ja raamatukogu ajaloost kogu 75. sünnipäeva pidustustel.

2.4.3 Erialahariduse omandamine.

Aruandeaastal töötajatest keegi erialaharidust omandamas ei olnud.

2.4.4 Töötajate tunnustamine.

Raamatukogupäevade lõpusündmusel said Väike-Maarja valla tänukirja Simuna RK koguhoidja 55. ja Kiltsi RK koguhoidja 40. tööjuubeli puhul. Väike-Maarja Valla RK tänukiri kolmele enam kui kümneaastase tööstaažiga raamatukoguhoidjale.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.

LISA 3

Meie raamatukogude üldine seisukord on hea. Suuremaid töid ei tehtud, jooksvat remonti teostavad vajadusel valla haldusosakonna töötajad.

Väike-Maarja raamatukogu tegutseb alevi südamest veidi eemal, kuid vahemaad kooli, spordihoone, seltsimaja, vallavalitsuse ja bussijaamaga on väikesed. Kogu asub lasteaiamaja ühes tiivas ja ruumid on 1. korrusel. Lisaks lasteaiale tegutseb samas majas ka noortekeskus.

Põhikogus on pisut kulunud, kuid siiski viisaka üldmuljega ruumid. Hoone läheb renoveerimisele ja suuremale remondivajadusele ei keskendutud. Parandati mõlema sissekäigu treppi, laenutuskapi paigalduseks eemaldati trepi käsipuu ja teostati ühenduseks vajalikud elektritööd.

Triigi raamatukogu asub kohaliku spordihoone 2. korrusel. Ruumid on väga heas korras ja remondivajadust ei ole. Talveperioodil on ruumid jahedad, sel juhul kasutab koguhoidja lisaradiaatorit.

Simuna raamatukogu asub kohaliku rahvamaja 2. korrusel. Ruumid on renoveeritud ja remonti ei vaja.

Kiltsi raamatukogu asub kohaliku rahvamaja 2.korrusel. Raamatukogu ruumides puudub vee ja kanalisatsiooni ning WC võimalus, nende kasutamisevõimalus hoone esimesel korrusel kütmata ruumides. Talveperioodil on kogus õhksoojuspumbale lisaks ka ahjuküte. Aruandeaastal suuremaid remonditöid ei teostatud, parendati evakuatsiooniväljapääsu.

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Juurdepääs võimalik	Väike-Maarja
Juurdepääs võimalik osaliselt	
Juurdepääs puudub	Simuna, Kiltsi, Triigi

Harukogud asuvad tegevuskoha II korrusel ja liikumispuudega inimesel ligipääs puudub. Vajadusel korraldatakse soovijale koduteenindust, kasutatakse sotsiaaltöötaja abi või jäetakse raamatupakk kokkulepitud kohta.

Põhikogu ruumid on hoone esimesel korrusel. Peasissekäigul olemas kaldtee liikumispuudega kliendile, teda teenindaval transpordil on lubatud parkida sissepääsu juures. Kogus on ratastoolis liikuvale kliendile mõeldes riulite vahed laiemad, olemas inva-WC vajaliku varustusega.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Üldine hinnang raamatukogu infotehnoloogilisele olukorrale on hea. Kõikides kogudes on wi-fi leviala ning skaneerimise, paljundamise ja printimise võimalus. Põhikogus Väike-Maarjas on kliendil lisaks võimalus värviprintiks.

Arvutipark keskmiselt on vanem kui 5 aastat, kuid vanemad arvutid on väiksema kasutusega kohtades. Väike- Maarja raamatukogul üleminek valguskaabliga 1gb kiirusega internetile jaanuaris. Simuna raamatukogus sai töötaja uue arvuti, Kiltis tuli välja vahetada ruuter.

Töötajaarvuteid on harukogudes kokku kolm ja põhikogus teenindusletiga kokku 4. Kasutajaarvuteid on Simunas 2 ja Kiltis 2 ning Triigis 1. Põhikogus on internetipunktis 5 arvutit.

Aruandeaastal oli põhikogu internetipunktil külastajaid 1631 sh 464 korral lapsed.

3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Kõik kogud tellivad raamatuid ise ja komplekteeritakse Lääne-Virumaa Keskraamatukogu kaudu. Komplekteerimispõhimõtted on kinnitatud, kuid on samad järgides ennekõike, et eesti kirjanduse paremik jõuaks meie lugejateni ning samuti tõlkekirjanduse ja aimekirjanduse paremik. Arvestatakse piirkonna elanike soove ja vajadusi, vajadusel tehakse järelkomplekteerimist.

Erialakirjandusest tellitakse raamatuid, mis pakuvad huvi suuremale lugejaskonnale ning aitavad kaasa elukestvatele õppele. Lugejate poolt eelistatakse elulugude raamatuid, aga palju ka ajaloo, psühholoogia ja käsitöö alased raamatuid.

Ilukirjandusest on eelistatud eesti autorite paremik, aga palju tellitakse ka välisautorite loomingut kõigist peamistest kirjandusžanritest. Lugejate poolt eelistatakse armastusromaane ja krimikirjandust, eelistatakse tuntud või kiidetud autoreid.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Kogude suurus kõigi kogude peale kokku 47 303 eksemplari raamatuid. Juurde saadi 1595 eksemplari, mis on 75 vähem kui eelmisel aastal. Annetustena lisandus kogudesse 29 raamatut, mis on kogude juurdekasvust 1,8%. E-raamatuid ei komplekteeritud. Raamatute

soetamiseks oli aruandeaastal omavalitsuse panusena 16 000 ja riigidotatsioonina 8480 eurot. Iga teeninduspiirkonna elaniku kohta kulus 5,8 eurot. Vahendid on piisavad uudiskirjanduse ostuks.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodiliste väljaannete juurdetulek aruandeperioodil oli 6 nimetust ajalehti ning 93 nimetust ajakirju. Neid laenutati kokku 3163 korral, mis on 566 võrra rohkem kui eelmisel aastal. Perioodika laenutuste osa kõigist laenutustest oli 10 %.

Perioodika komplekteerimiskulud olid 6054 eurot.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviseid aruandeaastal juurde ei komplekteeritud.

3.2 inventuurid, mahakandmised

Kogude korrastamisel kanti maha kogudest kokku 1591 teavikut, mis kehvast seisukorras või sisult aegunud.

Inventuure ei tehtud.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Meie kogudes on põhiteenusteks kojulaenus, võimalus kohapeal lugeda, RVL, päringutele vastamine, koduteenindus ning võimalus kasutada lugejaarvuteid, raamatukogualas Wifi leviala.

Väike-Maarjasse raamatukogu sai oktoobris raamatute laenutuskapi, Simuna raamatukogu novembris tagastuskasti. Uued lisavõimalused on hästi vastu võetud.

Lisateenustena on kõikides kogudes võimalik teha koopiaid ja printida, skaneerimist ning põhikogus rentida sündmusteks saali, teha värviprinti ning lamineerimist. Novembrist hakkas kehtima tasuliste lisateenuste uus hinnakiri, eelmine pärines aastast 2012.

. Raamatukogutööle lisaks täidavad koguhoidjad 3 päeval postipunktitöötaja ülesandeid.

Kogukonnale pakutakse näitusi, kohtumisõhtuid, töötube ja koolitusi.

Kevadel viisime läbi lugejate rahulolu-uuringu, mis oli terve maakonna ülene. Meie raamatukogude lugejatest osales uuringus kokku 117 inimest so kogu lugejaskonnast 11,7%.

Oma koduraamatukogusid ehk siis endale lähimaid kogusid, on vastajad hinnanud valdavalt suurepäraseks. Olulisimaks peeti võimalust raamatuid laenutada ja seejuures asjatundlikku ja sõbralikku teenindust. Kõrgelt hinnati ka mugavust ja hubasust, suhtlemist raamatukoguhoidjaga, ning ajakirjade, ajalehtede ja perioodika valikut.

Enamasti oldi rahul järjekorda pandud raamatute ooteaja pikkusega. Vastustest saime pigem mõistmist kui nurinat, sest menuk on menuk igal pool ja mõnikord tuleb veidi oodata.

Raamatukogude lahtiolekuaegadega oldi üldiselt rahul. Simunas ja Väike-Maarjas on septembrist juunini kogu avatud ka laupäeval ja loodame väga, et kõik leiavad endale sobiva aja.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Lugejaarvuteid on meie kogudes kokku 10 ning neis kõigis on internetiühendus. Enim tehtavad toimingud on igapäevapangandus, tuludeklaratsiooni täitmine, autojuhtidest klientidel tervisedeclaratsiooni ja kindlustuse tegemine, ajalehtede ja ajaviitelehekülgede sirvimine ning e-postkasti kasutamine.

Kõigis kogudes käib valla infoleht, maakonnaleht „Virumaa Teataja“ ja üleriigilisi päevalehti.

Vallavalitsus toob kogudesse kehtestamismenetluse eel avalikkusele tutvumiseks detailplaneeringud, arengukavad ning nendele eelnevate rahvaküsitluse ankeetide vastamiseks on võimalus jällegi kõikides meie raamatukogudes.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 4

Raamatu-kogu	Lugejad 2022	Lugejad 2023	Muutus (+/-)
V-Maarja	542	593	+51
Simuna	243	233	-10
Kiltsi	86	111	+25
Triigi	66	64	-2
KOKKU	937	1001	+64

Raamatu-kogu	Külastused 2022	Külastused 2023	Muutus (+/-)	Virtuaal-külast. 2022	Virtuaal-külast. 2023	Muutus (+/-)
V-Maarja	8 235	11 214	+2979	4 836	5212	+376
Simuna	3 352	3 864	+512	0	0	0
Kiltsi	1 167	1 412	+245	0	0	0
Triigi	735	712	-23	0	0	0
KOKKU	13 489	17 202	+3713	4 836	5212	+376

Külastuste seas on ka laenutuskapi külastused. Raamatukapi kasutamise võimalus lugejatel alates oktoobri lõpust ja aruandeaasta lõpu seisuga oli kokku 31 kasutust. Lisatud on ka postipunkti külastajad, kuid eraldi arvestust selle üle ei peeta.

Raamatu- kogu	Laenut-d 2022	Laenut-d 2023	Muutus (+-)	Päringud* 2022	Päringud* 2023	Muutus (+-)
V-Maarja	15 386	16 954	+1 568	104	161	+57
Simuna	8 698	9 618	+920	129	202	+73
Kiltsi	2 855	3 213	+358	0	0	0
Triigi	2 183	2 092	-91	4	10	+6
KOKKU	29 122	31 877	+2 755	237	373	+136

***Infopäringud:** Järjepidev töö registreerimisel.

Laenutuste hulka arvestatud ka kohalkasutusi, mida oli aruandeperioodil kokku 2299. Infopäringute arv tõusutrendis. Kiiremate päringute kõrval näiteks transpordist, sündmustest või kuulutuste avaldamisest, oli ka aeganõudvamaid nagu näiteks tarbijakaitse, matusekorralduse ja lapsehoolduspuhkuse teemal, erinevate käsitöövõtete võimaluste uurimist või turismiinfo ja kodulool valdkonnast jm.

Raamatu- kogu	Virtuaalürituste arv		Virtuaalüritustel osalejate arv		Virtuaalürituste järelvaatajate arv*	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
KOKKU	0	0	0	0	0	0

*kui järelvaatamine võimaldati peale ürituse toimumist

Raamatu- kogu	Virtuaalkoolituste arv		Virtuaalkoolitustel osalejate arv		Virtuaalkoolituste järelvaatajate arv*	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
KOKKU	0	0	0	0	0	0

*kui järelvaatamine võimaldati peale koolituse toimumist

Raamatu- kogu	Virtuaalnäituste arv 2022	Virtuaalnäituste arv 2023	Virtuaalnäituste külastajate arv 2022	Virtuaalnäituste külastajate arv 2023
KOKKU	0	0	0	0

Üldkokkuvõttes on kõik näitajad tõusnud. Simuna kogus on veidi langenud lugejate, Triigi raamatukogus lisaks ka laenutuste arv. Raamatukogud on tegusad ise ja koos partneritega toimetama, et atraktiivsed olla. Väiksemas kohas on ka väiksemad võimalused ja vähem partnereid. Kiltsi ja Väike-Maarja kogu kasutavad infokanalina rohkem sotsiaalmeediat, mis jõuab rohkemate huvilisteni.

4.3 RVL teenindus

RVL tellimustega vahendati lugejatele raamatuid sisse 1097 korral ning välja 436 korral.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Komplekteerimisel arvestame erinevas vanuses laste huvidega ning eelistatud on eesti autorite teosed, aga ka laste ja noorte seas populaarset väliskirjandust. Jälgime, et oleks pakkuda nii kooli- kui ajaviitekirjandust. Samuti Eesti Lastekirjanduse Keskuse soovitusi ning jagame neid ka õpetajatega.

Perioodikast on lastele valikus ajakirjad Täheke ja Hea Laps.

Laste- ja noortekirjandust komplekteeriti kokku 302 raamatut, mis on 1,2 raamatut sihtgrupi kasutaja kohta. Kogude juurdetulekust moodustab see 18,9%.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 5

Rmtk	Lug-d 2022	Lug-d 2023	Muutus (+/-)	Külast-d 2022	Külast-d 2023	Muutus (+/-)	Laenut 2022	Laenut 2023	Muutus (+/-)
V-Maarja	123	134	+11	1 806	2 667	+861	781	804	+25
Simuna	106	91	-15	1 057	1143	+86	1 666	1512	-154
Kiltsi	20	18	-2	193	162	-31	95	31	-64
Triigi	15	15	0	98	78	-20	146	76	-70
KOKKU	264	258	-6	3154	4050	+896	2 688	2423	-265

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

Laste arvulised näitajad on põhikogus tõusnud ja harukogudes langenud. Paljuski seetõttu, et lapsed varustavad raamatutega täiskasvanud, aga sellegi, et vanemasse kooliikka jõudes nõutakse vähem kohustuslikku lugemist. Harvenevad nii peredega kui klassidega külastused ja sõpradega vaba aja veetmiseks on lapsed raamatukokku tagasi jõudnud jällegi põhikogus. Kasutasime õpetajatega otsesuhtlust ja tulime võimalusel vastu kui rühm või klass sai tulla enne lahtiolekuaega. Lisaks Simuna raamatukogule liitus ka Väike-Maarja raamatukogu

programmiga Lugemisisu, mis alustas sügisel kaasates seekord ka 5. ja 6. klassi. Simunas osales programmis 2 klassi ning Väike-Maarjas 6 klassi ja 2 rühma lasteaiast. Mänguliste teematundidega saavutati lastega parem side ja kui nad ka ise laenutada ei taha, vast on rohkem julgust kohustuslikku lugemist küsima tulla.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused. LISA 4

Aruandeaastal toimunud 53 sündmusest 24 olid laste- ja noorteüritused. Hinnanguliselt sai tegevustest osa umbes 700 osalejat. Valdavalt on need tähtpäevade või kirjanike sünnipäevadega (eesti kirjanduse päev, emakeelepäev, Eno Raud 95, Mika Keränen 50, raamatukogupäevad) seoses ettelugemised. Kuna Triigi lasteaeda ega kooli pole, tegi koguhoidja ettelugemisi Väike-Maarja lasteaias. Simunas oli kevadel pidulik Lugemisisu hooaja lõpetamine kooli 2. klassiga. Põhikogu tegi suuremaid sündmusi koos partneritega-noortekeskusega Wähja festivali lasteala, seltsimajaga sügislaada lasteala ja vanavanemate päeva ning kodutütarde rühmaga Piisakesed printsessikooli ja koduloolist taskulambimatka.

Lisaks uudiskirjandusele oli väljapanekuid juubilaridest ning näitustest said Simuna ja Väike-Maarja võõrustada Eesti Lastekirjanduse ja Iloni imedemaa koostöös valminud kohvernäitust. Huvi selle vastu oli väga suur nii laste kui täiskasvanute poolt- laste tootateks olid huvilised õpetajad ja lapsevanemad, Väike-Maarjas külastas seda ka kohalik kunstiring.

Raamatukogus pakutavas ringitegevuses osalevad lapsed lauamänguõhtutel ja novembris toimus ka Brain Games juhendajaga koolitus. Planeeritud töötubades proovitakse arvestada, et tegevus oleks jõukohane ka lastele. Rohkem noori osalejaid jätkus sõlm ja põimepaelte, veepudeli kandekoti meisterdamise ning pärlitest kuuseehete valmistamise töötuppa.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Tabel 6

Koduteenindus	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
	63	63	15
Triigi	5	5	1
Kiltsi	5	5	3
Simuna	26	26	3
V-Maarja	27	27	8

Kokkuleppel koguhoidjaga viiakse liikumisraskustega elanikele raamatud koju. Aruandeperioodil on võimalust kasutanud 4 inimest rohkem kui eelmisel aastal.

Tabel 7

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
1	2	13
Päevakeskus	2	13

Vähemalt korra kevad- ja sügisperioodil külastab Väike-Maarja raamatukogu päevakeskuse grupp teematundideks koos käeliste tegevustega.

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

Aruandeaastal on meie raamatukogud korraldanud või osalenud tegevustega sündmustel 53 korral, millest on osa saanud hinnanguliselt (suurematel kogukonnaüritustel rohkemgi) üle 1090 osaleja. See on 20 sündmust enam kui mullu.

Sihtgrupisündmusi tehakse rohkem lasteaiale ja koolile. Väike-Maarjas on partneriks veel noortekeskus kellele ja kellega koos toimetame.

Kõik suuremad sündmused toimuvad koostöös teiste valla kultuuri- ja haridusasutustega. Meie partneriteks on ka erinevad organisatsioonid, MTÜd ja vabaihendused ning koostöö seisneb nii ühisürituste kui tegevuste toetamisega (info jagamine oma kanalites, ruumide kasutus, materjalide otsimine).

4.6.1 kohalikul tasandil

Jätkusid lugejate hobi või tööd tutvustavad kohtumisõhtud: Kaja Liilia Fridolin Tiibeti meditsiinist, Heili Talpsepp haljastustöödest, Eliis Mätas ajaloo ja arheoloogiast.

Jätkus osalusprojekt Kultuuripuu.

Lugejate kohtumised kirjanik Andres Pulveriga Triigis, kirjanik Ain Kütiga Kilti lossis ja tõlkija Hanna Milleriga Väike-Maarjas.

Hobikunstnike näitused Väike-Maarjas: Kaja Liilia Fridolin maalinäitusega ja Liis Saarepere fotonäitusega.

Lisaks kasutajakoolitusele töötoad: nalbindingu võtted, sõlm ja põimepaelte punumine, kõlavööd, torkepiste, päevavarju meisterdamine, veepudelile kandekoti meisterdamine, pärlitest kuuseehete meisterdamine, paberkottidest dekoratiivsete lumehelveste meisterdamine.

Kiltsis, Simunas ja Väike-Maarjas raamatukogutunnid kogude ja uudiskirjandusega tutvumiseks ja klassidele, ja lasteaiarühmadele, kes ei osale lugemisprogrammis.

Kodulooline taskulambimatk tegevuspunktidega Väike-Maarja alevis.

Printsesside kool: OSKO ehk olen see, kes olen teematund ootustest noortele, öökinos film „Vaprake“ Väike-Maarja kodutütardele.

Kiltsis luulelõunate traditsioon.

4.6.2 riiklikul tasandil

Simuna ja Väike-Maarja raamatukogu osalemine Eesti Lastekirjanduse Keskuse programmis „Lugemisisu“.

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

Rahvusvahelisel tasandil sündmusi ei toimunud.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Väike-Maarja raamatukogu saal on palju kasutatav teistegi asutuste või ühingute poolt ning ka koolitusteks või sündmusteks renditav. Erinevatest kasutajatest tingituna on ka sihtgrupid erinevad.

Toimunud on järgnevad koolitused ja kohtumised:

vallavalitsuselt- „Imelised aastad“ peredele,

erakasutuses- 6 korral,

tervisekeskuselt- jalgade hooldusest loeng;

naisseltsi koosviibimised 5 korral;

vallavolikogu istungeid olnud 5 korral;

kodutütardel koonduseks 1 korral;

naiskodukaitsel esmaabialased koolitused 2 korral;

eelregistreerimata vaktsineerimine- 4 korral;

lasteaial koosolek 2 korral;

noortekeskuselt- Töötukassa koolitus malevlastele.

Raamatukogud on korraldanud peamiselt raamatukogundusalaseid, aga ka käsitööküsi arendavaid töötube ja maalähedastel teemadel koolitusi erinevatele huvilistele: aruandeaastal oli rühmakoolitusi kokku 14 raamatukogutundi 170 osalejaga. Seal hulgas lugemisprogrammi teematunnid.

Infootsingu kasutajad olid peamiselt täiskasvanud kliendid. Õpetati kliente kasutama portaale DIGAR ja lugejaprogrammi URRAM kasutamist.

Arvutialaselt toimus kogudes kokku 147 individuaalkoolitust 54 osalejale, kellest valdav osa on pensionärid.

Enim tehtavad toimingud on igapäevapangandus, tuludeklaratsiooni täitmine, autojuhtidest klientidel tervisedeklaratsiooni ja kindlustuse tegemine, ajalehtede ja ajaviitelehekülgede sirvimine ning e-postkasti kasutamine. Lastel valdavalt arvutimängud, aga ka koolitööd, mis internetikeskkonnas.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Raamatukoguteenuste ja sündmuste tutvustamiseks on kasutada: koduleht, FB-leht (Väike-Maarja, Kiltsi), suuremate kogude (ka LVKRRK) infostend, keskustes infostendid, infonurgad kauplustes, valla ja maakonna leht, flaierid, kutsed, avalikud sündmused Kultuurikava lehel.

2023. aastal ilmunud kajastused:

Väike-Maarja valla infoleht

jaanuar

„Aasta mesilastarudes“- K. Lehtme, K. Keär

veebruar

Hea teada: Postiteenused kolivad raamatukogudesse.- K. Kitsing

Hea teada: Väike-Maarja raamatukogus saab ette registreerimata vaktsineerida.

Raamatukogus räägitakse jalgade hooldusest.- K. Kitsing

märts

„Raamatukogus sõlmiti südameid ja hoiti kätt pulsil“- K. Lehtme

aprill

Raamatukogude lugejauuring valla infolehe lisalehena.

juuni

„Hiieretk viis põlisesse pühapaika“- E. Mätas ja K. L. Fridolin

september

„Piirkonna elanikud on raamatukogudega üldiselt rahul“- K. Lehtme, K. Keär

november

„Raamatukogupäevade mitu nägu“- valla raamatukoguhoidjad

Virumaa Teataja

3.10.2023 "Lugemisisu ahvatleb lapsi lugema"- I. Grünfeldt

18.10.2023 „Väike-Maarja valla raamatukogud saavad oktoobris kaks uut laenutuskappi“- M.

Rauba

4.9 Andmebaasid.

Koosseisu kuuluvatel raamatukogudel elektroonilisi andmebaase ega e-katalooge pole. Kodulehel on aga külastajaile viited lehtedele ja andmebaasidele, mida võiks neil vaja minna. Need on jagatud teemade kaupa: andmebaasid, Lääne-Virumaa infoportaalid ja ajalehed, kohalikud lehed, riik ja ühiskond, kultuur, kirjandus ja folkloor, sõnastikud ja keelenõuanded, ajalugu, raamatukauplused, noortele, lastele, raamatukoguhoidjale.

5. 2024. aasta tegevused

- Põhikogu hoone läheb remonti ning 2024. aasta tegutsetakse asenduspinnal tagasihoidlikumates tingimustes.
- Märtsist jõustuvad uuendused struktuuris.

Direktor

Allkiri /Nimi/

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
V-Maarja valla RK	44	178	392 eurot

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

Kiltsi raamatukoguhoidja ettekanne piirkonna ja raamatukogu ajaloost kogu 75. sünnipäeva pidustustel.

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2023)
V-Maarja RK	Trepi parandus, ettevalmistus laenutuskapi paigalduseks
Simuna RK	Evakuatsiooniväljapääsu parendamine
Kiltsi RK	Evakuatsiooniväljapääsu parendamine

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
	I Eesti kirjanduse päev (jaanuaris)	
V-Maarja, Kiltsi, Simuna	Ettelugemine „Sirli, Siim ja saladused“	38+ 11+19
V-Maarja (koos noortekeskusega)	Wähja Festivali lasteala (august) mereolendite muistendeid ja ruumilised meisterdised	...
Simuna, V-Maarja	Ilon Wiklandi kohvernäitus (mai)	35+ 204

V-Maarja (koos kodutütardega)	Printsessikool (oktoober) OSKO ehk olen see, kes olen teematund, film „Vaprake“	21
V-Maarja (koos kodutütardega)	Kodulooline taskulambimatk (oktoober)	19
	Ettelugemispäev (oktoober)	
V-Maarja	Kooli- ja abituriumieelikute kohtumine	28+31
Simuna, Kiltsi, Triigi	Ettelugemine lasteaias	13+15+13